

Lovforslag nr. L 104. Fremsat den 13. december 2006 af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, lov om fleksydelse og integrationsloven

(Kommunernes kontrolmuligheder)

§ 1

I lov nr. 522 af 24. juni 2005 om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, som ændret ved § 1 i lov nr. 404 af 8. maj 2006, foretages følgende ændring:

1. Efter § 68 a indsættes i kapitel 12:

»Kommunernes kontrol

§ 68 b. Kommunen kan ud over de tilfælde, der er omfattet af §§ 11 a og 11 c i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og i § 50 i integrationsloven, kræve oplysninger om den, der ansøger om eller får ydelser fra kommunen efter lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om sygedagpenge og integrationsloven, og dennes ægtefælle i de tilfælde, der er nævnt i stk. 2 og 3.

Stk. 2. Kommunen kan uden ansøgerens eller modtagerens samtykke, hvis det er nødvendigt til brug for kontrol af udbetalingerne i en enkelt sag eller generel kontrol, kræve oplysninger fra arbejdsgivere om løn- og beskæftigelsesperioder m.v. samt oplysninger om pensionsforhold m.v. fra pensionskasser, livsforsikringselskaber og pengeinstitutter. Oplysningerne indhentes med henblik på at kontrollere, om der sker fejl eller misbrug i forbindelse med udbetaling af ydelser.

Stk. 3. Kommunen kan uden ansøgerens eller modtagerens samtykke, hvis det er nødvendigt til brug for kontrol af udbetalingerne i en enkelt

sag eller generel kontrol, kræve andre oplysninger end oplysninger om økonomiske forhold fra andre offentlige myndigheder samt fra arbejdsløsheds-kasserne. Oplysningerne kan samkøres og sammenstilles med data fra myndighedens egne, andre myndigheders og arbejdsløsheds-kassernes it-systemer, når dette er nødvendigt for at kontrollere, om betingelserne for at modtage ydelser er opfyldt, herunder med henblik på efterfølgende kontrol af, om der er sket fejl eller misbrug i forbindelse med udbetaling af ydelser.

Stk. 4. Oplysningerne i stk. 2 og 3 kan indhentes, selv om den person, som oplysningerne vedrører, ikke bor i den kommune, som indhenter oplysningerne.

Stk. 5. Myndigheden kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger som nævnt i stk. 2 og 3 i indkomstregisteret, jf. § 7 i lov om et indkomstregister. I det omfang oplysningerne som nævnt i stk. 2 og 3 findes i indkomstregisteret, skal kommunen indhente oplysningerne herfra.«

§ 2

I lov om fleksydelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1054 af 4. november 2005, som ændret ved § 7 i lov nr. 523 af 24. juni 2005, § 6 i lov nr. 404 af 8. maj 2006 og § 3 i lov nr. 565 af 9. juni 2006, foretages følgende ændring:

1. Efter § 34 a indsættes:

»Kommunens kontrol

§ 34 b. Kommunen kan ud over de tilfælde, der er omfattet af §§ 11 a og 11 c i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, kræve oplysninger om den, der ansøger om eller får fleksydelse, i de tilfælde, der er nævnt i stk. 2 og 3.

Stk. 2. Kommunen kan uden ansøgerens eller modtagerens samtykke, hvis det er nødvendigt til brug for kontrol af udbetalingerne i en enkelt sag eller generel kontrol, kræve oplysninger fra arbejdsgivere om løn- og beskæftigelsesperioder m.v. samt oplysninger om pensionsforhold m.v. fra pensionskasser, livsforsikringselskaber og pengeinstitutter. Oplysningerne indhentes med henblik på at kontrollere, om der sker fejl eller misbrug i forbindelse med udbetaling af ydelser.

Stk. 3. Kommunen kan uden ansøgerens eller modtagerens samtykke, hvis det er nødvendigt til brug for kontrol af udbetalingerne i en enkelt sag eller generel kontrol, kræve andre oplysninger end oplysninger om økonomiske forhold fra andre offentlige myndigheder samt fra arbejdsløshedskasserne. Oplysningerne kan samkøres og sammenstilles med data fra myndighedens egne, andre myndigheders og arbejdsløshedskassernes it-systemer, når dette er nødvendigt for at kontrollere, om betingelserne for at modtage fleksydelse er opfyldt, herunder med henblik på efterfølgende kontrol af, om der er sket

fejl eller misbrug i forbindelse med udbetaling af fleksydelse.

Stk. 4. Oplysningerne i stk. 2 og 3 kan indhentes, selv om den person, som oplysningerne vedrører, ikke bor i den kommune, som indhenter oplysningerne.

Stk. 5. Myndigheden kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger som nævnt i stk. 2 og 3 i indkomstregisteret, jf. § 7 i lov om et indkomstregister. I det omfang oplysningerne som nævnt i stk. 2 og 3 findes i indkomstregisteret, skal kommunen indhente oplysningerne herfra.«

§ 3

I lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 902 af 31. juli 2006, som ændret ved § 12 i lov nr. 523 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

1. § 50, stk. 5, 1. pkt., affattes således:

»Kommunalbestyrelsen kan uden samtykke fra den person, som oplysningerne vedrører, kræve at få oplysninger om økonomiske forhold fra andre offentlige myndigheder og arbejdsløshedskasser.«

§ 4

Loven træder i kraft den 1. april 2007.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget er et led i regeringens indsats mod misbrug af sociale ydelser. Det er vigtigt, at der fortsat er accept af og opbakning bag vores velfærdssamfund med ret til ydelser, som sikrer den enkelte og dennes familie et grundlag for forsørgelse i tilfælde af sygdom, arbejdsløshed m.v.

Regeringen ønsker at give kommunerne bedre adgang til kontrol. Regeringen finder det utilstrækkeligt, at kommunerne ikke har hjemmel til at foretage generelle kontroller af modtagere af ydelser efter lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om sygedagpenge, lov om fleksydelse og integrationsloven uden at indhente samtykke, og at kommunerne ikke har en hjemmel til at indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder og arbejdsløsheds-kasser uden borgerens samtykke, når der er brug for andre oplysninger end økonomiske oplysninger.

Fordelen ved generel kontrol i form af registersamkøring er, at kommunerne får mulighed for at kontrollere mange sager på én gang.

Arbejdsdirektoratet har siden 1996 uden samtykke kunne indhente oplysninger om økonomiske og ikke-økonomiske forhold vedrørende dagpengemodtagere og efterlønsmodtagere med henblik på efterfølgende kontrol, herunder registersamkøring.

Det foreslås derfor at udvide kommunernes kontrolbeføjelser, så kommunerne får de samme muligheder for at kontrollere personer, der modtager sociale ydelser, som Arbejdsdirektoratet har.

Det foreslås endvidere, at kommunerne, som overtager administrationen af lov om fleksydelse fra Arbejdsdirektoratet pr. 1. januar 2007, får samme muligheder for kontrol af fleksydelsesmodtagere, som de efter dette forslag vil få på det sociale område.

2. Gældende ret

2.1. Arbejdsdirektoratet

Arbejdsdirektoratets adgang til at kontrollere modtagere af arbejdsløshedsdagpenge fremgår af arbejdsløshedsforsikringslovens § 91, stk. 7 og 9:

»Stk. 7. Pensionskasser, livsforsikringsselskaber og pengeinstitutter skal på begæring af direktøren for Arbejdsdirektoratet give oplysninger om bestemte dagpenge-, overgangsydelses-, og efterlønsmodtagers pensionsforhold m.v. i det omfang, pensionskassen, livsforsikringsselskabet eller pengeinstituttet er i besiddelse af de ønskede oplysninger.

...

Stk. 9. Direktøren for Arbejdsdirektoratet kan til brug ved administrationen af denne lov indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder og arbejdsløsheds-kasser, herunder oplysninger om enkeltpersoners indkomstforhold i elektronisk form, bl.a. med henblik på registersamkøring i kontroløjemed. Oplysningerne kan videregives til en arbejdsløsheds-kasse for så vidt angår vedkommende arbejdsløsheds-kasses egne medlemmer. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke oplysninger der kan videregives. Oplysningerne er undergivet tavshedspligt i arbejdsløsheds-kasserne. Straffelovens § 152 og §§ 152 c-f finder anvendelse.«

Bestemmelsen blev oprindeligt indsat i loven ved lov nr. 387 af 13. juni 1990. Bestemmelsen blev ændret ved lov nr. 372 af 22. maj 1996, hvor bestemmelsen fik den nuværende ordlyd. Ved ændringen i 1996 kom det udtrykkeligt til at fremgå, at de indhentede oplysninger kunne bruges til registersamkøring i kontroløjemed.

Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 387 af 13. juni 1990, at bestemmelsen om pligt for andre myndigheder m.v. til at videregive oplysninger til brug for myndighedernes kontrol med udbetalinger-nes rigtighed navnlig har til formål at danne grundlag for en udsøgning af sager, hvor en person inden for samme periode har oppebåret flere forskellige offentlige ydelser.

Det fremgår endvidere af de specielle bemærkninger, at bestemmelsen medfører, at der inden for Beskæftigelsesministeriets (tidligere Arbejdsministeriets) område skabes en udtrykkelig hjemmel til i forbindelse med kontrolundersøgelser at indhente oplysninger fra andre myndigheder, herunder edb-registrede oplysninger.

Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 372 af 22. maj 1996, at ændringen i § 91 giver Arbejdsdirektoratet til opgave at afdække og forebygge misbrug af dagpengesystemet gennem anvendelse af registersamkøring, og at registersamkøring vil være en nyskabelse og åbner mulighed for et mere omfattende og intensivt tilsyn med dagpengesystemet. Af bemærkningerne fremgår endvidere, at ændringen giver mulighed for at oplysninger, der er indhentet, kan anvendes til registersamkøring i kontroløjemed, og at der i øvrigt ikke sker ændringer af hvilke oplysninger, direktoratet kan indhente.

Der er således efter bestemmelsens ordlyd og bemærkningerne hertil både i lov nr. 387 af 13. juni 1990 og lov nr. 372 af 22. maj 1996 hjemmel til at samkøre oplysninger fra en anden offentlig myndighed med henblik på generel kontrol af, om dagpenge er udbetalt med rette.

2.2. Kommunerne

For kommunernes administration af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats samt lov om sygedagpenge gælder lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven). Efter § 3 i lov nr. 565 af 9. juni 2006 flyttes administrationen af fleksydelsesordningen fra Arbejdsdirektoratet til kommunerne den 1. januar 2007. Det følger endvidere af denne lov, at lov om retssikkerhed og administration på det sociale område skal finde anvendelse ved behandling af sager efter lov om fleksydelse.

Efter retssikkerhedslovens § 11 a, stk. 1, kan kommunen efter forudgående samtykke indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder, uddannelsesinstitutioner, sygehuse, læger, pengeinstitutter, arbejdsgivere m.fl., der er nødvendige for at behandle den pågældendes sag. Det gælder også oplysninger om en persons rent private forhold og andre fortrolige oplysninger.

I visse situationer - bl.a. i sager om tilbagebetaling af sociale ydelser og fleksydelse - kan kravet om samtykke fraviges, hvis oplysningerne ikke kan tilvejebringes på anden måde, jf. retssikkerhedslovens § 11 c, stk. 1, nr. 4. Det forudsætter, at der er en konkret mistanke om, at der er udbetalt hjælp med urette. En

konkret mistanke kunne f.eks. være, at borgeren udebliver fra aktivering, eller at borgeren ikke reagerer på myndighedens henvendelser. Myndigheden kan indhente oplysningerne uden borgerens samtykke, hvis det er et nødvendigt led i sagsbehandlingen, fordi myndigheden ikke kan skaffe oplysningerne på anden vis, eksempelvis ved henvendelse til borgeren.

Det fremgår af § 11 a, stk. 2, i retssikkerhedsloven, at kommunerne uden samtykke til brug for en enkelt sag eller til brug for generel kontrol kan kræve oplysninger fra andre offentlige myndigheder og arbejdsløsheds-kasser om økonomiske forhold om den, der ansøger om hjælp.

Bestemmelsen indebærer, at kommunerne har hjemmel til at foretage registersamkøring i kontroløjemed for så vidt angår oplysninger om økonomiske forhold. Bestemmelsen omfatter ikke oplysninger om andre forhold. Hvis der således skal indhentes oplysninger efter retssikkerhedsloven til brug for generel kontrol uden indhentning af borgerens samtykke, er der i dag alene hjemmel hertil for så vidt angår oplysninger om økonomiske forhold.

Spørgsmål om indhentelse og videregivelse af oplysninger i forbindelse med kommunernes administration af integrationslovens regler om ydelser reguleres nærmere i integrationslovens § 50.

Efter integrationslovens § 50, stk. 5, kan kommunalbestyrelsen kræve at få oplysninger om økonomiske forhold i elektronisk form fra andre myndigheder og arbejdsløsheds-kasser. Disse oplysninger kan indhentes som led i behandlingen af en enkelt sag eller som led i en generel søgning til brug for kontrol.

Skal der indhentes oplysninger til brug for generel kontrol, er der således efter integrationslovens gældende regler alene hjemmel hertil for så vidt angår oplysninger om økonomiske forhold - i lighed med de gældende regler i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

3. Lovforslagets baggrund og indhold.

3.1. Udvidet hjemmel til at indhente oplysninger fra private uden samtykke fra borgeren samt udvidet hjemmel til registersamkøring for så vidt angår ikke-økonomiske oplysninger.

Med lovforslaget får kommunerne bedre muligheder for at kontrollere, om der sker fejl eller misbrug i forbindelse med udbetaling af ydelser herunder tilbud og tilskud efter lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om sygedagpenge, lov om fleksydelse og integrationsloven.

Lovforslaget indeholder en hjemmel til, at kommunerne til brug for den løbende kontrol og opfølgning i enkelte sager og generel kontrol uden samtykke kan indhente bestemte oplysninger fra andre private end arbejdsløshedskasserne (arbejdsgivere, pensionskasser, livsforsikringsselskaber og pengeinstitutter) samt andre nødvendige oplysninger om personlige forhold end økonomiske forhold fra andre offentlige myndigheder eller arbejdsløshedskasser.

Med lovforslaget bringes kommunernes muligheder for kontrol af ydelser på niveau med Arbejdsdirektoratets muligheder i forhold til modtagere af arbejdsløshedsdagpenge.

Kommunerne får med lovforslaget dels hjemmel til uden forudgående samtykke at indhente oplysninger om løn- og beskæftigelsesperioder m.v. fra arbejdsgivere, dels oplysninger om pensionsforhold m.v. fra pensionskasser, livsforsikringsselskaber og pengeinstitutter til brug for opfølgning eller kontrol i enkelte sager. Disse oplysninger kan efter lovforslagets indhold ikke registersamkøres.

Med forslaget etableres der endvidere hjemmel til, at kommunerne uden samtykke kan indhente oplysninger hos andre offentlige myndigheder og arbejdsløshedskasser om personlige forhold af ikke-økonomisk karakter, der er nødvendige for, at kommunerne kan varetage deres opgaver i henhold til lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om sygedagpenge, lov om fleksydelse og integrationsloven, herunder hjemmel til registersamkøring i kontroløjemed. Et eksempel kan være kontrol med, at modtagerne af hjælp står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Oplysningernes art/karakter

For så vidt angår den foreslåede hjemmel til at indhente oplysninger om andre forhold end de rent økonomiske, er der f.eks. tale om oplysninger om opholdssted og flytning, herunder korterevarende ophold uden for hjemmet, samt ophold i udlandet.

3.2. Forholdet til persondataloven

Behandlingen af personoplysninger i forbindelse med indhentning af oplysninger vil skulle ske i overensstemmelse med reglerne i persondataloven. Det vil sige, at kommunerne i forbindelse med administration af den foreslåede bestemmelse skal iagttage de regler om indhentning og videregivelse, der følger af persondataloven. Det vil bl.a. sige, at indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og senere behandling må ikke være uforenelig med disse formål. Endvidere skal de oplysninger, som

behandles, være relevante og tilstrækkelige og ikke omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og de formål hvortil oplysningerne senere behandles. Det følger af persondatalovens § 5. Endelig skal persondatalovens behandlingsregler, jf. persondatalovens §§ 6 - 8, iagttages. Det indebærer, at f.eks. helbredsoplysninger kun kan indhentes uden samtykke, hvis eksempelvis betingelsen i persondatalovens § 7, stk. 2, nr. 4, er opfyldt. Efter denne bestemmelse kan blandt andet en helbredsoplysning indhentes, hvis det er nødvendigt for at kunne fastlægge et retskrav. Kontrol med udbetalinger af offentlige ydelser vil være omfattet heraf. Med lovforslaget er der ikke tale om en fravigelse af persondatalovens § 8, stk. 3. Sammenstilling og samkøring i kontroløjemed forudsætter endvidere, at behandlingen anmeldes til Datatilsynet, samt at Datatilsynets udtalelse indhentes, før behandlingen iværksættes.

Efter Datatilsynets praksis, som bygger på en flertalstilkendegivelse fra Folketingets Retsudvalg i betænkningen over lovforslag nr. L 50 af 16. januar 1991 om ændring af lov om offentlige myndigheders registre, er det en forudsætning, at myndigheder i forbindelse med sammenstilling og samkøring i kontroløjemed bl.a. har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på.

De borgere, der berøres af en kontrolordning, skal i almindelighed gøres opmærksom på myndighedernes adgang til at foretage samkøring i kontroløjemed, inden kontrollen iværksættes, og at samkøringen så vidt muligt kun finder sted, hvis de personer, der omfattes af kontrollen, har fået meddelelse om kontrolordningen, inden de afgiver oplysninger til myndigheden.

Som udgangspunkt kan myndigheden kun lade en ny kontrolordning tage sigte på fremtidige forhold, medmindre særlige forhold gør sig gældende. I særlige tilfælde vil den nye hjemmel til registersamkøring i kontroløjemed efter dette lovforslag kunne anvendes på allerede foreliggende oplysninger. Det forudsætter, at der er en særlig grund til at anvende hjemlen, og at kommunens registersamkøring sker efter forelæggelse for Datatilsynet. Herudover skal kommunen, før en sådan særlig godkendt samkøring iværksættes, informere borgerne om, at kommunen har fået mulighed for at kontrollere andre oplysninger end oplysninger om økonomiske forhold ved registersamkøring, og at denne hjemmel også kan anvendes på allerede foreliggende oplysninger.

Ved efterfølgende kontrol kontrolleres oplysninger af betydning for retten til ydelser, som borgerne har afgivet til myndighederne i forbindelse med modta-

gelsen af ydelser eller senere, frem til kontrollens gennemførelse.

Med de foreslåede bestemmelser til registersamkøring i forslaget til § 68 b i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, § 34 b i lov om fleksydelse og ændringerne til § 50 i integrationsloven etableres en klar lovhjemmel til registersamkøring af andre oplysninger end oplysninger om økonomiske forhold fra andre offentlige myndigheder og arbejdsløshedskasserne, herunder allerede foreliggende oplysninger, jf. ovenfor.

De foreslåede bestemmelser supplerer de gældende regler om kommunernes muligheder for at indhente oplysninger efter lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og integrationsloven.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner. Forslaget forventes ikke at medføre yderligere belastninger af indkomstregisteret.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. Styrelsen vurderer ikke, at forslaget indeholder administrative konsekvenser for erhvervslivet i et omfang, der berettiger, at det bliver forelagt virksomhedspanelet. Forslaget bør derfor ikke fore-

lægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel.

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Høring

Dette lovforslag var forud for fremsættelsen til høring i:

Beskæftigelsesrådet, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI), Kommunernes Landsforening, Ankestyrelsen, Rigsrevisionen, Det Centrale Handicapråd, Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde, Rådet for Socialt udsatte, Foreningen af socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsamtmand, Foreningen af statsamtsjurister, Center for Ligebehandling af Handicappede, Dansk Socialrådgiverforening, Jobrådgivernes Brancheorganisation, Kristelig Fagbevægelse, Kristelig Arbejdsgiverforening, Datatilsynet, Dansk Flygtningehjælp, Dokumentations- og rådgivningscentret om Racediskrimination, Institut for Menneskerettigheder, Flygtningenævnet, Amnesty International, Dansk Røde Kors, Rådet for Etniske Minoriteter, Mellemfolkeligt Samvirke, Finansrådet, Forsikring og Pension, LD og ATP.

F. t. l. vedr. styringen af den aktive beskæftigelsesindsats m.v.

10. Sammenfattende skema

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindredgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Forslaget vurderes at have ubetydelige konsekvenser for erhvervslivet.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med bestemmelserne i § 68 b, *stk. 1-3*, får kommunerne yderligere beføjelser, svarende til de beføjelser Arbejdsdirektoratet har, til at indhente oplysninger, herunder oplysninger til brug for registersamkøring med henblik på at kontrollere, om der sker fejl eller misbrug i forbindelse med udbetaling af ydelser fra kommunen efter lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om sygedagpenge og integrationsloven.

Efter forslaget suppleres §§ 11 a og 11 c i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og integrationslovens § 50 af forslaget til en ny § 68 b i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats.

Bestemmelsen i forslagets § 68 b, *stk. 1*, indebærer, at kommunerne får mulighed for at kræve nødvendige oplysninger om en ydelsesmodtager ud over de tilfælde, der er omfattet af §§ 11 a og 11 c i retssikkerhedsloven.

Efter forslagets § 68 b, *stk. 2*, kan kommunerne uden samtykke kræve nødvendige oplysninger fra arbejdsgivere om løn- og beskæftigelsesperioder m.v. og oplysninger om pensionsforhold m.v., herunder hvilende ordninger, fra pensionskasser, livsforsikringsselskaber og pengeinstitutter. Oplysningerne bruges f.eks. til kontrol af beregningen af hjælpen. Der kan ikke ske registersamkøring af oplysninger indhentet efter *stk. 2*.

Det foreslås i § 68 b, *stk. 3*, at kommunerne uden samtykke kan kræve andre nødvendige oplysninger end oplysninger om økonomiske forhold fra andre offentlige myndigheder og arbejdsløshedskasser. For-

slaget indebærer, at kommunerne også får hjemmel til registersamkøring af oplysninger inklusive oplysninger, som allerede foreligger nu, hvis visse betingelser er opfyldt. Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2.

I forslaget § 68 b, *stk. 4*, fremgår, at oplysninger om andre personer end en kommunes egne indbyggere kan indhentes. Det betyder f.eks., at en kommune kan indhente oplysninger også i det tilfælde, hvor en person flytter fra kommunen. Som det fremgår af § 68 b, *stk. 1-3*, er det en forudsætning, at oplysningerne er nødvendige. Dette svarer til reglen i § 11 a, *stk. 2*, sidste led, i retssikkerhedsloven.

Det foreslås i § 68 b, *stk. 5*, at kommunerne kan få terminaladgang til indkomstregisteret, jf. lov om et indkomstregister for så vidt angår de oplysninger, der er omfattet af bestemmelsen. Det foreslås endvidere, at kommunerne skal indhente oplysningerne i indkomstregisteret, når det er muligt. Det er i bemærkningerne til § 18 i lovforslag nr. 120, Folketingsåret 2005-2006, der blev vedtaget som lov nr. 404 af 8. maj 2006 (Lov om ændring af forskellige love (Konsekvensændringer som følge af lov om et indkomstregister)) nævnt i hvilke situationer, det vil være sagligt og relevant, at kommunerne kan indhente oplysninger i indkomstregisteret. Det er hensigten med indkomstregisteret, at myndighederne i videst muligt omfang skal indhente nødvendige oplysninger om løn, overførselsindkomster, private pensioner og andre indkomster fra indkomstregisteret. Derfor foreslås en hjemmel til, at kommunerne skal indhente nødvendige oplysninger i indkomstregisteret. Dette svarer til retssikkerhedslovens § 11 a, *stk. 3*.

Som det fremgår af forslaget kan § 68 b anvendes til kontrol af udbetalingerne i en enkelt sag. Anvendelsesområdet for bestemmelsen vil være kontrol og ikke egentlige tilbagebetalingsager. Hvis en enkelt sag oplyses efter § 68 b, vil der være tale om stikprøvekontrol, hvor det ikke er hensigtsmæssigt at indhente samtykke. Der er ikke krav om at forsøge at indhente samtykke, således som det er tilfældet i tilbagebetalingsager, der oplyses efter retssikkerhedslovens § 11 c.

Til § 2

Til nr. 1

Det foreslås, at kommunerne får yderligere beføjelser til at indhente oplysninger, herunder oplysninger til brug for registersamkøring med det klare formål at kontrollere, om der sker fejl eller misbrug i forbindelse med udbetaling af fleksydelse.

Efter forslaget suppleres §§ 11 a og 11 c i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

således, at kommunen uden samtykke kan indhente oplysninger fra arbejdsgivere om løn- og beskæftigelsesforhold og beskæftigelsesperioder.

Bestemmelsen i forslaget § 34 b, *stk. 1*, indebærer, at kommunerne får mulighed for at kræve nødvendige oplysninger om en fleksydelsesmodtager ud over de tilfælde, der er omfattet af §§ 11 a og 11 c i retssikkerhedsloven.

Efter forslaget § 34 b, *stk. 2*, kan kommunerne uden samtykke kræve nødvendige oplysninger fra arbejdsgivere om løn- og beskæftigelsesperioder m.v. og oplysninger om pensionsforhold m.v. fra pensionskasser, livsforsikringsselskaber og pengeinstitutter. Oplysningerne bruges f.eks. til kontrol af beregningen af fleksydelsens størrelse. Der kan ikke ske registersamkøring af oplysninger indhentet efter *stk. 2*.

Det foreslås i § 34 b, *stk. 3*, at kommunerne uden samtykke kan kræve andre nødvendige oplysninger end oplysninger om økonomiske forhold fra andre offentlige myndigheder og arbejdsløsheds-kasser. Forslaget indebærer, at kommunerne også får hjemmel til registersamkøring af oplysninger inklusive oplysninger, som allerede foreligger nu, hvis visse betingelser er opfyldt. Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2.

I forslaget § 34 b, *stk. 4*, fremgår, at oplysninger om andre personer end en kommunes egne indbyggere kan indhentes. Det betyder f.eks., at en kommune kan indhente oplysninger også i det tilfælde, hvor en person flytter fra kommunen. Som det fremgår af § 34 b, *stk. 1-3*, er det en forudsætning, at oplysningerne er nødvendige. Dette svarer til reglen i § 11 a, *stk. 2*, sidste led, i retssikkerhedsloven.

Det foreslås i forslaget til § 34 b, *stk. 5*, at kommunerne kan få terminaladgang til indkomstregisteret, jf. lov om et indkomstregister for så vidt angår de oplysninger, der er omfattet af bestemmelsen. Det foreslås endvidere, at kommunerne skal indhente oplysningerne i indkomstregisteret, når det er muligt. Det er i bemærkningerne til § 18 i lovforslag nr. 120, Folketingsåret 2005-2006, der blev vedtaget som lov nr. 404 af 8. maj 2006 (Lov om ændring af forskellige love (Konsekvensændringer som følge af lov om et indkomstregister)) nævnt i hvilke situationer, det vil være sagligt og relevant, at kommunerne kan indhente oplysninger i indkomstregisteret. Det er hensigten med indkomstregisteret, at myndighederne i videst muligt omfang skal indhente nødvendige oplysninger om løn, overførselsindkomster, private pensioner og andre indkomster fra indkomstregisteret. Derfor foreslås en hjemmel til, at kommunerne skal indhente

nødvendige oplysninger i indkomstregisteret. Dette svarer til retssikkerhedslovens § 11 a, stk. 3.

Som det fremgår af forslaget kan § 34 b anvendes til kontrol af udbetalingerne i en enkelt sag. Anvendelsesområdet for bestemmelsen vil være kontrol og ikke egentlige tilbagebetalingssager. Hvis en enkelt sag oplyses efter § 34 b, vil der være tale om stikprøvekontrol, hvor det ikke er hensigtsmæssigt at indhente samtykke. Der er ikke krav om at forsøge at indhente samtykke, således som det er tilfældet i tilbagebetalingssager, der oplyses efter retssikkerhedslovens § 11 c.

Til § 3

Til nr. 1

Efter den gældende bestemmelse i integrationslovens § 50, stk. 5, 1. pkt., kan kommunalbestyrelsen kræve at få oplysninger om økonomiske forhold i elektronisk form fra andre offentlige myndigheder og arbejdsløsheds-kasser.

Med den foreslåede ændring af bestemmelsen præciseres det, at de pågældende oplysninger kan indhentes uden samtykke fra den person, som oplysningerne vedrører. Således bringes der overensstemmelse mellem integrationslovens regler og de foreslåede formuleringer af § 68 b i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats.

Det foreslås endvidere, at der ikke længere i lovteksten henvises til, at oplysninger kan indhentes i elektronisk form. Dermed bringes bestemmelsen i overensstemmelse med formuleringen af § 11 a, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Der er alene tale om en præcisering i forhold til retssikkerhedsloven. Der kan således fortsat ske udveksling af oplysninger elektronisk.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 2007.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov nr. 522 af 24. juni 2005 om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, som ændret ved § 1 i lov nr. 404 af 8. maj 2006, foretages følgende ændring:

1. Efter § 68 a indsættes i kapitel 12:

»Kommunernes kontrol

§ 68 b. Kommunen kan ud over de tilfælde, der er omfattet af §§ 11 a og 11 c i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og i § 50 i integrationsloven, kræve oplysninger om den, der ansøger om eller får ydelser fra kommunen efter lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om sygedagpenge og integrationsloven, og dennes ægtefælle i de tilfælde, der er nævnt i stk. 2 og 3.

Stk. 2. Kommunen kan uden ansøgerens eller modtagerens samtykke, hvis det er nødvendigt til brug for kontrol af udbetalingerne i en enkelt sag eller generel kontrol, kræve oplysninger fra arbejdsgivere om løn- og beskæftigelsesperioder m.v. samt oplysninger om pensionsforhold m.v. fra pensionskasser, livsforsikringselskaber og pengeinstitutter. Oplysningerne indhentes med henblik på at kontrollere, om der sker fejl eller misbrug i forbindelse med udbetaling af ydelser.

Stk. 3. Kommunen kan uden ansøgerens eller modtagerens samtykke, hvis det er nødvendigt til brug for kontrol af udbetalingerne i en enkelt sag eller generel kontrol, kræve andre oplysninger end oplysninger om økonomiske forhold fra andre offentlige myndigheder samt fra arbejdsløshedskasserne. Oplysningerne kan samkøres og sammenstilles med data fra myndighedens egne, andre myndigheders og arbejdsløshedskassernes it-systemer, når dette er nødvendigt for at kontrollere, om betingelserne for at modtage ydelser er opfyldt, herunder med henblik på efterfølgende kontrol af, om der er sket fejl eller misbrug i forbindelse med udbetaling af ydelser.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 4. Oplysningerne i stk. 2 og 3 kan indhentes, selv om den person, som oplysningerne vedrører, ikke bor i den kommune, som indhenter oplysningerne.

Stk. 5. Myndigheden kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger som nævnt i stk. 2 og 3 i indkomstregisteret, jf. § 7 i lov om et indkomstregister. I det omfang oplysningerne som nævnt i stk. 2 og 3 findes i indkomstregisteret, skal kommunen indhente oplysningerne herfra.«

§ 2

I lov om fleksydelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1054 af 4. november 2005, som ændret ved § 7 i lov nr. 523 af 24. juni 2005, § 6 i lov nr. 404 af 8. maj 2006 og § 3 i lov nr. 565 af 9. juni 2006, foretages følgende ændring:

1. Efter § 34 a indsættes:*»Kommunens kontrol*

§ 34 b. Kommunen kan ud over de tilfælde, der er omfattet af §§ 11 a og 11 c i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, kræve oplysninger om den, der ansøger om eller får fleksydelse, i de tilfælde, der er nævnt i stk. 2 og 3.

Stk. 2. Kommunen kan uden ansøgerens eller modtagerens samtykke, hvis det er nødvendigt til brug for kontrol af udbetalingerne i en enkelt sag eller generel kontrol, kræve oplysninger fra arbejdsgivere om løn- og beskæftigelsesperioder m.v. samt oplysninger om pensionsforhold m.v. fra pensionskasser, livsforsikringselskaber og pengeinstitutter. Oplysningerne indhentes med henblik på at kontrollere, om der sker fejl eller misbrug i forbindelse med udbetaling af ydelser.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 3. Kommunen kan uden ansøgerens eller modtagerens samtykke, hvis det er nødvendigt til brug for kontrol af udbetalingerne i en enkelt sag eller generel kontrol, kræve andre oplysninger end oplysninger om økonomiske forhold fra andre offentlige myndigheder samt fra arbejdsløshedskasserne. Oplysningerne kan samkøres og sammenstilles med data fra myndighedens egne, andre myndigheders og arbejdsløshedskassernes it-systemer, når dette er nødvendigt for at kontrollere, om betingelserne for at modtage fleksydelse er opfyldt, herunder med henblik på efterfølgende kontrol af, om der er sket fejl eller misbrug i forbindelse med udbetaling af fleksydelse.

Stk. 4. Oplysningerne i stk. 2 og 3 kan indhentes, selv om den person, som oplysningerne vedrører, ikke bor i den kommune, som indhenter oplysningerne.

Stk. 5. Myndigheden kan få terminaladgang til de nødvendige oplysninger som nævnt i stk. 2 og 3 i indkomstregisteret, jf. § 7 i lov om et indkomstregister. I det omfang oplysningerne som nævnt i stk. 2 og 3 findes i indkomstregisteret, skal kommunen indhente oplysningerne herfra.«

§ 3

I lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 902 af 31. juli 2006, som ændret ved § 12 i lov nr. 523 af 24. juni 2005, foretages følgende ændringer:

§ 50. Kommunalbestyrelsen kan med udlændingens samtykke forlange, at personer og myndigheder m.v., der har kendskab til forholdene, giver oplysninger, der må anses for nødvendige ved behandling af sager om ydelser efter kapitel 4-6. Det gælder også oplysninger om udlændingens rent private forhold og andre fortrolige oplysninger. Kommunalbestyrelsen kan i den forbindelse indhente læge- og sygehusjournaler.

Stk. 2. Kan udlændingens samtykke ikke opnås, kan oplysningerne indhentes uden samtykke.

Gældende formulering

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal oplyse udlændingen om adgangen til at indhente oplysninger efter stk. 1 og om konsekvenserne af, at udlændingen ikke vil medvirke til at indhente oplysninger.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan begære optaget forhør efter retsplejelovens § 1018 med henblik på indhentning af oplysninger som nævnt i stk. 1.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan kræve at få oplysninger om økonomiske forhold i elektronisk form fra andre offentlige myndigheder og arbejdsløshedskasser. Oplysningerne kan indhentes, selv om den person, som oplysningerne vedrører, ikke bor i den kommune eller amtskommune, som indhenter oplysningerne. Oplysningerne kan indhentes som led i behandlingen af en enkelt sag eller som led i en generel søgning til brug for kontrol.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan til brug for behandlingen af sager om ydelser efter kapitel 4-6 få terminaladgang til oplysninger i indkomstregisteret, jf. lov om et indkomstregister § 7.

Lovforslaget

1. § 50, stk. 5, 1. pkt., affattes således:

»Kommunalbestyrelsen kan uden samtykke fra den person, som oplysningerne vedrører, kræve at få oplysninger om økonomiske forhold fra andre offentlige myndigheder og arbejdsløshedskasser.«

Til lovforslag nr. L 104. Skriftlig fremsættelse (13. december 2006)

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, lov om fleksydelse og integrationsloven. (Kommunernes kontrolmuligheder).

(Lovforslag nr. L 104).

Med lovforslaget foreslås det, at der indsættes en bestemmelse i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, samt en bestemmelse i lov om fleksydelse og i integrationsloven. Bestemmelserne indsættes med den virkning, at de kan anvendes på de tilskud og ydelser, der udbetales af kommunerne efter lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om sygedagpenge og lov om fleksydelse, samt integrationsloven.

Med lovforslaget får kommunerne samme muligheder for at registersamkøre data og kræve oplysninger fra private uden samtykke fra borgerne, som Arbejdsdirektoratet i dag kan for medlemmer af arbejdsløsheds-kasser.

Lovforslaget supplerer de gældende regler om kommunernes muligheder for at indhente oplysninger efter lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Kommunerne har efter retssikkerhedsloven hjemmel til at foretage

registersamkøring i kontroløjemed alene for så vidt angår oplysninger om økonomiske forhold indhentet hos andre offentlige myndigheder og arbejdsløsheds-kasser. Hjemlen omfatter ikke oplysninger om ikke-økonomiske forhold.

Med lovforslaget får kommunerne hjemmel til at kræve andre nødvendige oplysninger fra andre offentlige myndigheder samt fra arbejdsløsheds-kasserne. Afkrævningen sker uden samtykke til brug for kontrol af en enkelt sag eller generel kontrol. De indhentede oplysninger kan registersamkøres, når dette er nødvendigt for at kontrollere, om betingelserne for at modtage ydelser er opfyldt.

Herudover giver lovforslaget kommunerne hjemmel til brug for kontrol af en enkelt sag eller generel kontrol at kræve nødvendige oplysninger fra private arbejdsgivere, pensionskasser, livsforsikringsselskaber og pengeinstitutter. Afkrævningen sker ligeledes uden samtykke. Oplysningerne indhentes med henblik på at kontrollere om, der sker fejl eller misbrug i forbindelse med udbetaling af ydelser. Disse oplysninger kan ikke benyttes til registersamkøring.

Det foreslås, at forslaget træder i kraft den 1. april 2007.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.